

Evert Boeve: Natuurmens in hart en nieren

Evert Boeve is fotograaf, cineast en razend handig. Wat zijn ogen zien kan hij maken. Kijk maar eens om je heen, zegt zijn vrouw Rie mij in hun rietgedekte woning; alles wat je hier ziet heeft Evert zelf gemaakt. Meubels, tafels, boekenkasten, ja zelfs het grote houten bureau waarop nu een Apple pc prijkt is door hem gefabriceerd. Waar maar plaats is staan houten sculptures, gemaakt van verschillende houtsoorten. Want hij is ook begenadigd kunstenaar, een talent waaraan hij na zijn pensionering gehoor heeft kunnen geven.

Josée van Beek

De oudere leden van de VWG kennen hem van de lezingen over de Kool- en Staartmezen. Hij was vanaf het begin bij de oprichting van de VWG betrokken en

maakte zich nuttig bij de Vogelcursussen. Al gauw wilde iedereen zijn opzienbarende vogelfilms zien en zo trok hij stampvolle zalen. Drie, soms vier keer per week was hij ergens in Nederland voor het geven van een lezing.

Een schitterende plek om te wonen

Een van de meest opmerkelijke dingen in Evert Boeve's leven is zijn woonstek midden in de natuur.

Daar gaan we het dan ook over hebben; een uitzonderlijke plek, blijkt wel....

Met zijn vrouw Rie en zijn drie zonen leefden ze heerlijk buiten in de vrije natuur tussen Ankeveen en Nederhorst den Berg. Nu zonder de kinderen wonen Rie en hij nog altijd op deze plek, die zij vonden met de hulp van de plaatselijke visser kort nadat ze waren getrouwd. .

Hoe is dat gegaan?

"Net na de oorlog heerste er grote woningnood. Ik woonde bij mijn ouders in Weesp en reed elke dag op mijn fiets dwars door het Ankeveense Plassengebied. Prachtig vond ik het, de vogels, de ruige natuur... Toen Rie en ik wilden gaan trouwen gingen we op zoek naar een eigen woning." We bevinden ons in de woonkamer; zijn vrouw Rietje zit tegenover hem. Het is eind

september, het begint al wat kouder te worden. We praten verder over deze woonstek, het begin van hun leven samen.

"Door mijn werk bij Philips Duphar in 's- Graveland reed ik dagelijks door dit natuurgebied. Ik leerde de plaatselijke visser hier, Krijn Hoetmer, goed kennen. Gaandeweg mocht ik zelfs zijn boot lenen. Zo kwam ik op prachtige plekken om te fotograferen, het gebied zat vol leven. Toen ik Krijn vroeg of hij nog een huisje voor ons wist, wees hij me op de fuikenschuur hier aan de overkant van de sloot (aan het Googpad). Na wat aanpassingen werd het onze woning. Dat was in de jaren vijftig. Even later, in 1955 kwam dit oude 18^e-eeuwse vissershuisje vrij, waar we inmiddels 53 jaar wonen! Aan het Bergse Pad.

Evert met zijn vrouw Rie

De eenentachtigjarige Evert Boeve kijkt naar buiten en zegt dan: "Iedere dag is voor mij een geschenk. Zo heerlijk is het hier omringd te zijn door de natuur: water, groen en rust. Als het aan mij ligt wil ik er nog lang van genieten!" "Rúst," vraag ik me hardop af? Het Bergse Pad is immers een geliefd fietspad.

“Toch wel,” reageert Evert. “Op zondagen is het hier heel weliswaar druk met fietsers en wandelaars, maar door de week is het stil. De hele zomer vertoeven we buiten, áchter het huis pal aan het water. We doen alles buiten. Nu het kouder wordt is dat afgelopen.”

Terug naar vroeger. Rie: “Jarenlang hebben we alles fietsend of lopend gedaan, met de boot deden we de boodschappen.” Ze zegt het met een blij gezicht; het was geen probleem. Haar man schetst de sobere situatie van toen: “Stel je voor, er was niets hier: geen water, gas, elektra, telefoon. We hebben 20 jaar zonder stromend water gezeten! We gebruikten het regenwater uit de regenton en het water uit de sloten. Tot dat niet meer ging door vervuiling in de ton. We hebben alle instanties bestookt om hier kraanwater te krijgen maar dat lukte niet; te afgelegen! Toen ben ik - op weg van mijn werk naar huis - water gaan tappen uit de kraan van een buurman verderop. Op de fiets had ik een 10-liter jerrycan, die ik vulde met drinkwater; met zijn goedvinden natuurlijk. Dit was om mee te koken, want om ons te wassen gebruikten we het slootwater. Je kunt rustig zeggen dat we heel lang hier in huis hebben gekampeerd.

Rijke vogelstand

“Ik was in Weesp in de leer voor fotograaf, ik was toen al bezeten van fotografie. Kwam in dit gebied voor het fotograferen van vlinders. Hier in de tuin, mocht ik mijn statief neerzetten.

En ik kon de boot lenen. Ik ging mee met de visser, die in de Spiegelpolder mocht vissen. Zo heb ik veel van het vogelleven gezien. Vogelsoorten die hier veel voorkwamen waren de Kleine en Grote Karekiet, Roerdomp, en Woudaapje. Van Zwarte Stern en Visdiefjes zaten er hele kolonies, evenals van de meeuwen. De nesten van de sterns zag je aan de kant van het pad. Vanuit het huis zagen we de Wielewaal broeden. Het is nu allemaal minder. Ook de Ransuil, Bruine Kiekendief en Nachtegaal zijn weg, maar nu kom je in de polder de IJsvogel tegen.

Het was één groot concert. Gaandeweg werden die natuurgeluiden minder. Die veranderingen zijn zo geleidelijk verlopen, dat je niet kunt zeggen wanneer bepaalde vogels er niet meer waren. Ik denk, dat de teruggang van met name de vogelstand veel te maken heeft gehad met het vuile water uit de Vecht, dat op een

gegeven moment de polder in werd gelaten. Daarnaast werd er jacht gemaakt op meeuwen, want die scheten te veel. Die kolonies werden kleiner door de nesten leeg te halen en stuk te slaan.

Je wilt het misschien niet geloven maar toen we hier pas woonden vulden de mensen manden vol eieren, voor het vee. Eieren van alle mogelijke vogels. Dat kon toen, want er waren er genoeg.

Een echte Einzelgänger

Zoals gezegd woonde de jonge Evert in Weesp, ging hij naar een christelijke school, was lid van de NJN, de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie. Daar mocht je tot je 23^e lid van zijn verduidelijkt hij. “Met fotograferen begon ik bij de NJN. Ik vond het heerlijk om de flora en fauna vast te leggen. In die tijd leerde ik ook Jan Bos en andere vogelaars kennen. Het vogelaarswereldje was toen nog heel klein. Het idee ontstond om samen iets te beginnen, wat resulteerde in oprichting van de Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken.. Tijdens de oprichtingsdag heb ik mijn mezenfilm laten zien.

Ik ging deelnemen aan de vogelcursus, als cursusleider. Vertoonde niet alleen mijn mezenfilms, maar ook de film die ik gemaakt had in de nesten van Staartmezen en van het Winterkoninkje.

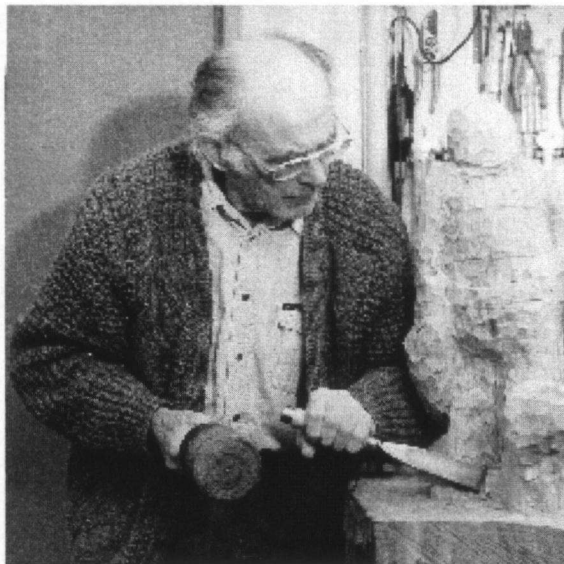

Kijkend over het water

De Vogelwerkgroep is eigenlijk niets voor mij, ik ben een Einzelgänger. Rie en ik gingen dan ook nooit mee met de excursies; te veel mensen. We trokken het liefst samen de natuur in. Vogels zie je dan ook het best. Ik zoek geen nesten, heb ik nooit hoeven doen. De vogeltjes vertellen het me. Ik zie aan het gedrag, precies waar hun nest is. Dan bekijk ik

het, en ben direct daarna wég! Ik vertel ook niet waar ik het nest heb gezien, want dan is het gedaan met de rust. Veel vogelaars van nu vind ik net postzegelverzamelaars.“ Hij is wars van het moderne ‘gejaag op soorten’.

“Na mijn pensionering ben ik gaan beeldhouwen. Niet voor geld; ik verkoop mijn werk niet. Het klinkt misschien gek, maar van binnenuit móet ik het gewoon doen. Ik moet bezig zijn, ik kan niet niets doen.” En dat kun je ook wel zien; in huis staan her en der houten figuren en voorwerpen. Zijn vrouw vult aan, al wijzend: “Al deze meubels, alle kasten heeft Evert zelf gemaakt. Ja ook de bank waarop je zit. “ Ongelooflijk.

Evert Boeve maakt uit hout de fraaiste kunstwerken

Met heel veel geduld

Ook het filmen was voor Evert iets dat hij helemaal alleen deed, in alle rust. Hij liet de vogels langzaam maar zeker wennen aan zijn camera en aan zijn aanwezigheid. Op die manier heeft hij ook de film van en in een eendenkooi gemaakt, in opdracht van Het Noord-Hollands Landschap.

“Er zijn er nog 100 in Nederland. En de meeste kooikers willen helemaal geen pottenkijkers, want die eenden hebben rust nodig. Er zijn er nog maar drie waarin (wilde) eenden gevangen worden. Ik vond er een in Noord-Holland, eigendom van een verzekeringsmaatschappij. Het werd een cultuurhistorische film. Ik doe dat filmen zo, dat het vogeltje op zijn nest langzaam aan mijn aanwezigheid went. Dat is een lang proces, waarin veel tijd gaat zitten. Veel geduld moet je hebben; ik heb nog nooit

een nest verstoord. In de eendenkooi trof ik ook andere vogels aan, die daar - heel beschermd - ook leefden, zoals het Oeverloper, de IJsvogel, de GrauweVliegenvanger, de Roodborst, etc.”

“Ik ben oorspronkelijk opgeleid tot instrumentenmaker. Haalde het diploma fijnmechanica en nog meer diploma's op dat terrein. Dat hield op in de oorlog. Ik zat ondergedoken bij een kunstenaar die me tekenles gaf.” De tekeningen, zoals die van twee met elkaar babbelende Meerkoetjes, kun je zien in het boek van de Googelaars, driehonderd jaar bewoners op en rond de oude Goog. Je kunt Evert Boeve met recht een gedreven kunstenaar noemen. Vroeger was hij ook gedreven, maar dan anders. Zo waren hij en zijn vrouw de oprichters van Kritisch Faunabeheer. Dat had te maken met hun verzet tegen elf jachthutten en tegen het feit dat er volop werd gejaagd.

“Nu moeten we politiek niet teveel met elkaar praten. Ik ben veel toleranter dan hij,” lacht Rie. Hij: “Ik vlieg er dan meteen tegenin!” Zo schreef hij onlangs nog een kritisch stuk over wat er nu speelt rond de IJsvogels. “Begrijp me goed, ik heb niets tegen Jelle, maar ik ben het gewoon niet eens met bepaalde zaken.”

Hecht stel

Ook hebben ze samen veel gereisd, vrijwel over de hele wereld. Maandenlang verbleven ze in IJsland, in Aziatisch landen. Ze praten over de reis in 1985 door Turkije, nog vóór het massatoerisme; tentje mee en met een gehuurde auto. “We deden alles met zijn tweeën. Duur hoeft reizen niet te zijn: gewoon eten kopen zoals je thuis ook doet. Niet in hotels slapen of eten in restaurants. Want dan ben je gauw weer thuis!”

En lichamelijk nog altijd zonder klachten? vraag ik voorzichtig..

“We kanoën nog,” roept Rie opgewekt. En met hun VW-busje, dat sober is aangepast, trekken ze door Europa. “We slapen gewoon op de bodem,” zegt Rie monter. Ik kijk haar vol bewondering aan. En vraag me stilletjes af of ik, eenmaal in de zeventig, ook nog zo levenslustig zal zijn!

Foto's beschikbaar gesteld door E. Boeve